

*Анохіна Тетяна, д-р філол. н., проф.
Мелько Христина, к. філол. н., доц.
Київський національний лінгвістичний університет
ORCID: 0000-0002-8859-5568
ORCID: 0000-0002-3384-7529*

ВИКОРИСТАННЯ БЕТА-ВЕРСІЙ В НАВЧАННІ ПЕРЕКЛАДУ

Сучасна парадигма підготовки перекладачів вимагає не лише глибоких лінгвістичних знань, а й високого рівня технологічної грамотності. В умовах стрімкої диджиталізації галузі особливої актуальності набуває залучення майбутніх фахівців до роботи з інструментами, що знаходяться на етапі тестування бета-версій [1]. Трансформація якості перекладацьких послуг диктує нові вимоги, і тепер фахівець має бути не просто ретранслятором змісту, а й оператором складних лінгвістичних програм.

Об'єктом дослідження даної розвідки є процес підготовки майбутніх перекладачів у вищих навчальних закладах в умовах диджиталізації. Предметом дослідження є особливості використання бета-версій для формування технологічної грамотності перекладачів. Актуальність дослідження визначається тим, що сучасний перекладач перетворюється з простого лінгвіста на оператора складних технологічних систем.

Сьогодні ринок вимагає вміння працювати з інструментами, які ще тільки проходять тестування (бета-версії). Швидка інтеграція ІІІ в браузері та робочі середовища (наприклад, *Microsoft Teams*) змінює саму якість перекладацьких послуг [6]. Студенти повинні освоювати ці інструменти заздалегідь, щоб бути конкурентними. Це робить вивчення бета-технологій критично важливим для сучасної освіти.

Стрімкий розвиток цифрових технологій та інструментів штучного інтелекту докорінно змінює методологію навчання перекладу. Особливе місце в цьому процесі посідають експериментальні функції бета-версій, а також їх нові інноваційні можливості. Ці інструменти дозволяють студентам створювати нове технологічне середовище, що відповідає сучасним вимогам в перекладі [2].

Використання бета-версій в навчальному процесі дозволяє студентам адаптуватися до сучасних викликів в сфері перекладу. Використання експериментальних версій формує у студентів критичне мислення. Оскільки майбутній перекладач вчиться ідентифікувати можливі помилки в бета-версіях, такий досвід допоможе більш критично ставитися до редагування перекладу. Бета-тестувальники та тестувальниці під час навчання перетворюються зі звичайних студентів на активних користувачів, а в процесі тестування нових версій лінгвістичного софту, які є безкоштовними, студенти долучаються до широкого спектру нових можливостей.

Використання бета-версії дозволяє майбутнім фахівцям випробувати новітні алгоритми програми ще до їхнього офіційного релізу. Це забезпечує стратегічну перевагу, оскільки студенти вчаться працювати з інструментами, які стануть галузевим стандартом лише через кілька років. Важливим інструментом онлайн у категорії бета-версій стали моделі з використанням штучного інтелекту, що подекуди інтегрують генеративні моделі безпосередньо в інтерфейс браузерів [5,1,7].

Google Chrome використовує моделі *Gemini*, що має інтеграцію у *Chrome*. Він розуміє запити людини та допомагає в пошуку ресурсів, в тому числі для пошуку цього переліку бета-версій [5]. Конкуруючим інструментом є *ChatGPT*, що також має таку інтеграцію до браузера. Існують також інші конкуруючі моделі, що в режимі бета-тестування надають безкоштовний доступ.

Велика кількість розробок дозволяє виконувати задачі, змінюючи бета-версії. В пошуках автоматизації Microsoft інтегрує нові розробки в середовище *Teams* [7]. Деякі версії доступні для *Microsoft Education*.

На відміну від стандартних перекладацьких плагінів, експериментальні розширення дозволяють виконувати більшу кількість прикладних задач. Студенти тестують нові функції та розширюють свій технологічний бекграунд.

Важливими для освоєння є інструменти з залученням складової штучного інтелекту для перевірки граматичних помилок, перефразування та створення анотацій за лічені секунди [3]. Студенти аналізують бета-функції в специфічних перекладацьких інструментах (наприклад, *Subtitle Edit beta*) для створення субтитрів та оцінюють інтуїтивність інтерфейсів та технічні параметри цих релізів [8]. Інтеграція на рівні браузера дозволяє швидко виконувати нові технічні задачі.

Завдяки тестуванню розширень для перевірки граматики та стилістики, що використовують генеративні моделі під час навчання студенти можуть аналізувати бета-функції та обирати найкращі рішення для перекладацької роботи (*переклад, редагування, пост-редагування, локалізація перекладу, інформаційний зріз, аналітичний звіт, порівняльна таблиця* тощо).

Процес тестування інструментів в межах перекладацьких курсів зосереджений на доступних широкому загалу експериментальних функціях. Це дозволяє уникнути проблем із ліцензуванням та забезпечує рівний доступ усіх студентів до технологій. На етапі технічної апробації студенти випробовують бета-версії. Критичний погляд на системи дозволяє аналізувати випадки помилок та подекуди відсутність критичних функцій в бета-версіях, які будуть запропоновані в передплачених інструментах.

Валідація інструментів генеративних моделей дозволяє тестувати якість виконаного запиту, його точність та правдивість, що подекуди не є прогнозованими. Саме тому студенти мають звертатися до генеративних інструментів критично. Студенти тестують здатність системи редагувати, підтримувати заданий стиль та дотримуватися вимог промптів, що є критично важливим для сучасного професійного перекладу. Впровадження бета-тестування дозволяє розвинути навички критичного мислення у студентів, що наблизить їх до ідеї відмови від повної автоматизації в перекладі. Таким чином бета-інструменти розширюють можливості постредагування, а також пошук граматичних та друкарських помилок.

Для навчання перекладу використовуються інструменти, що пропонують відкриту реєстрацію в програмах раннього доступу. Зокрема, *Google Search Labs* дозволяє студентам опановувати методи автоматизованого пошуку [4]. На відміну від стандартного пошуку, цей інструмент надає структурований контекст, що значно пришвидшує етап передперекладацького аналізу та пошуку контекстуальних відповідників у вузькоспеціалізованих галузях (медицина, юриспруденція, інженерія).

Спільна робота в *Google Docs* дозволяє реалізувати колаборативну модель, де кожен учасник бачить правки колег у реальному часі. Це сприяє розвитку софт-скілів:

вмінню аргументувати власні перекладацькі рішення в коментарях та знаходити компроміси. Як зазначають дослідники, поєднання доступних бета-функцій із хмарною колаборацією мінімізує термінологічні розбіжності та пришвидшує процес узгодження стилістичних нюансів.

Ще одним кейсом є використання *Google Sheets* у межах бета-версій для створення динамічних термінологічних баз. Студенти використовують вбудовані функції автоматизації для порівняння великих списків слів та автоматичного групування термінів за категоріями. Це демонструє студентам можливості сучасних хмарних рішень для обробки великих обсягів лінгвістичної інформації без залучення складних технічних інструментів.

Отже, поєднання розширень *Google Chrome* та потужностей *Google Drive* у їхніх бета-проявах створює унікальний навчальний простір. Це дозволяє студентам не просто вивчати мову, а опанувати сучасний цифровий інструментарій, готуючись до професійної діяльності в умовах швидкої технологічної трансформації.

Основним інструментом у цій категорії є бета-версії розширень, що інтегрують моделі *Gemini* безпосередньо в інтерфейс браузера [5]. На відміну від стандартних перекладацьких плагінів, експериментальні розширення дозволяють виконувати контекстуальний аналіз вебсторінок у реальному часі.

Розширення, що працюють у режимі бічної панелі (англ. *side panel*), дозволяють перекладачу не перемикатися між вкладками, зберігаючи фокус на оригінальному тексті. Студенти використовують ці інструменти для швидкої перевірки колокацій та синонімічних рядів, що пропонуються штучним інтелектом на основі аналізу контексту поточної сторінки. Це допомагає в реальному часі підбирати найбільш влучні еквіваленти, враховуючи тематику ресурсу. Важливим аспектом є тестування розширень для перевірки граматики та стилістики. Студенти аналізують, як бета-функції пропонують варіанти перефразування залежно від обраного регістру мовлення (науковий, публіцистичний, розмовний). Це дозволяє глибше зрозуміти концепцію адаптивного перекладу, де система підлаштовується під стилістичні вподобання користувача та специфіку цільової аудиторії.

Цей процес допомагає усвідомити роль перекладача як фінального арбітра якості. Студенти вчаться виявляти специфічні помилки, притаманні моделям ШІ, а це – відмова ШІ в бета версіях надавати повний якісний правдивий звіт, втрату якості пошукових запитів, фейковість, невідповідність стандартам, відмова виконувати запити навіть за умови прописання умови правдивості (англ. *return faithful*), які ШІ в бета версії не виконує, бо “може помилятися” (англ. *Gemini is AI and can make mistakes*). Таким чином, навчальна програма перекладачів охоплює не лише технічне володіння інструментами, а й розвиток професійної складової та *soft skills*.

Отже, поєднання розширень *Google Chrome* та потужностей *Google Drive* у їхніх бета-проявах створює унікальний навчальний простір. Це дозволяє студентам не просто вивчати мову, а опанувати сучасний цифровий інструментарій, готуючись до професійної діяльності в умовах швидкої технологічної трансформації.

Сучасна парадигма підготовки перекладачів включає не тільки технічне володіння інструментами, а й глибокий розвиток професійної складової та гнучких навичок софт-скілів (англ. *soft skills*). У світі, де штучний інтелект стає повсякденним помічником, ключовими стають наступні компетенції: когнітивна гнучкість та

адаптивність, коли перекладач миттєво перемикається між різними типами завдань, мовними реєстрами та цифровими інструментами. Важливим є критичне мислення для запобігання поширенню неточної інформації (англ. *AI Literacy*) [2]. Стресостійкість та концентрація є критичними, особливо для усного перекладу, де когнітивне навантаження сягає максимуму.

Отже, робота з відкритими бета-продуктами та інструментами *Google* для колективної праці сприяє формуванню конкурентоспроможного перекладача, здатного працювати в динамічному цифровому середовищі. Постійна апробація нових технологій виховує гнучкість та готовність до безперервного навчання, що є запорукою успіху в професії, яка трансформується під впливом штучного інтелекту. Студенти отримують технічні навички та софт-скіли, що є необхідними елементами для адаптації в цифровому середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bardeen Inc. (2026). *AI Automation Assistant Beta*. <https://www.bardeen.ai/posts/automation-assistant-beta>
2. Chatzichristofis, S. A. (2026). AI in Education: Towards a Pedagogically Grounded and Interdisciplinary Field. *AI in Education*, 1(1), 1. <https://doi.org/10.3390/aieduc1010001>
3. Fantinuoli, C. (2026). *Trends 2026 in Technology and Interpreting*. Dr. Claudio Fantinuoli Blog, from <https://www.claudiofantinuoli.org/2026/01/04/trends-2026-in-technology-and-interpreting/>
4. Google Workspace Labs: New ways to create with AI. Google Help. 2024. from <https://support.google.com/docs/answer/13447730>
5. Google. (2026). *Gemini in Chrome: Auto browse and task completion*, from <https://support.google.com/chrome/answer/16821166>
6. Microsoft Education. (2026). *Empowering every student with AI-driven learning*. Microsoft, from <https://www.microsoft.com/en-us/education/learning-accelerators>
7. Microsoft. (2026). *Copilot in Microsoft Teams: Future of AI collaboration*. <https://www.microsoft.com/en-us/microsoft-365/blog/teams-ai-agents>
8. SubtitleEdit. (2026). *Releases · SubtitleEdit/subtitleedit*. GitHub. Retrieved March 30, 2026, from <https://github.com/SubtitleEdit/subtitleedit/releases>